

Havo Protocol profielkeuze, wijziging in vakkenpakket en doorstroom naar vwo

September 2023

Dit protocol beschrijft:

- A. De wijze waarop de leerlingen tot een profiel- en vakkenkeuze komen in de derde klas;
- B. De regels die gelden rondom het opnemen van een extra vak (het zogenaamde tweede vak in de vrije ruimte voor leerlingen die meer willen en aankunnen);
- C. De regels die gelden bij het aanbrengen van een wijziging in het vakkenpakket aan het eind van het derde of in het vierde leerjaar;
- D. De regels die gelden bij het aanbrengen van een wijziging in het vakkenpakket in het vijfde leerjaar;
- E. Doorstroom naar het vwo.

A. Havo 3: profielkeuze

In klas 3 vindt er een uitgebreid traject plaats ter voorbereiding op de profielkeuze. Deze start direct *na de herfstvakantie* met een online programma voor LoopbaanOriëntatieBegeleiding (LOB). Leerlingen maken allerlei online-oefeningen die hen laten nadenken over hun kwaliteiten, minder sterke punten, interesses en wensen/dromen.

De kick-off van dit traject gebeurt door de decaan in een klassikale (mentor) les. Vlak voor de kerstvakantie of direct daarna ronden de leerlingen deze opdrachten af. In de maand *november* verzorgt de decaan een presentatie avond voor ouders waarin de profielen en het traject om tot een definitieve keuze te komen worden toegelicht.

Na de kerstvakantie legt de decaan in een 2^e klassikale les de profielen uit aan de leerlingen. Medio/eind januari volgen dan de zgn. ABCDE-adviezen. Dit zijn adviezen gegeven door iedere betrokken vakdocent, voor iedere leerling persoonlijk op elk afzonderlijk vak, op de aspecten: kennis, inzicht en inzet. In *februari* volgt dan nog de vakkencarrousel, een vakkenvoorlichting, waarin leerlingen een toelichting krijgen van docenten- en leerlingenbovenbouw wat het betekent als je dat vak doorzet in de bovenbouw.

Ondertussen zijn de 1 op 1 gesprekken tussen decaan en 3^e klas leerling gestart en wordt met alle input die dan inmiddels beschikbaar is gesproken welk profiel en de daarbij behorende (vrije ruimte) vakken het beste bij de leerling past. Dit wordt opgeschreven in een persoonlijk advies aan leerling en ouders. *Medio maart* maken de leerlingen de definitieve profielkeuze. Ons uitgangspunt is hierbij dat de gemaakte keuzes gelden voor de gehele bovenbouw, en dat wijzigingen niet noodzakelijk hoeven zijn.

Kortom, je kiest een profiel met daarbij een profielkeuze vak en 1 (of 2) vakken in de vrije ruimte, en dit zijn dan de vakken die de basis vormen van je eindexamen.

Vanaf periode 4 in klas drie worden de lessen gevolgd in het gekozen vakkenpakket.

B. Wanneer mag je een extra vak in het vakkenpakket kiezen (een zgn. tweede vak in de vrije ruimte)?

HNL biedt de mogelijkheid om een extra vak te kiezen in de volgende gevallen als de leerling zeer getalenteerd is en zich breder wil ontwikkelen.

Uitgangspunt

Als de leerling een extra vak wil kiezen, moet hij/zij daarvoor toestemming krijgen van school. De keuze van een extra vak is geen probeersel, maar een serieuze en gemotiveerde keuze van de leerling om meer vakken te volgen dan vereist is. Het volgen van een extra vak moet daarbij een reële kans van slagen hebben.

Als een havo-leerling in klas 3 bij de prognose (maart) gemiddeld een 7 staat voor de vakken waarin hij/zij centraal schriftelijk eindexamen wil gaan doen, mag hij/zij een verzoek indienen (via de decaan) om een extra vak te kiezen. De teamleider neemt een beslissing op basis van inzet, motivatie, haalbaarheid voor de leerling en organiseerbaarheid door de school.

Als de leerling niet voldoet aan de gemiddelde cijfernorm, kan de leerling bij de teamleider een verzoek indienen om toch een extra vak te mogen volgen. In uitzonderingsgevallen kan toch toestemming worden verleend, bijvoorbeeld omdat de leerling vanwege omstandigheden in het begin van de derde klas niet op zijn of haar niveau heeft kunnen presteren.

Het extra vak zal in het rooster worden opgenomen. Als extra vak kunnen de vakken worden gekozen die in het betreffende profiel in de vrije ruimte gekozen mogen worden.

Organisatie

De organisatie van het extra vak ziet er als volgt uit:

- op havo komt het extra vak in het rooster van de leerling te staan. De leerling is verplicht om deze lessen, net als zijn/haar reguliere lessen, altijd te volgen. Ongeoorloofde absenties betekenen dat de leerling dit vak niet mag vervolgen;
- de leerling kan via Iddink de leermiddelen bestellen en kan via het PTA op de hoogte zijn van de lesstof en de toetsing;
- de leerling zorgt dat de lesstof van het extra vak op orde is en dat het vak bij de prognose in maart in havo 4 beoordeeld wordt met minimaal een 6,0. Voldoet de leerling hier niet aan, dan kan de leerling het vak verder niet meer volgen;
- als de leerling het extra vak met een voldoende SE afsluit, krijgt de leerling toestemming om ook centraal schriftelijk eindexamen in dit vak te doen.

C. (Profiel)vakken wisseling aan het einde van het derde of in het vierde leerjaar

Algemeen

Voor een verzoek tot wijziging van een (profiel)vak kan de leerling terecht bij de decaan. De decaan heeft altijd overleg hierover met de betrokken mentor en teamleider. De procedure tot wijziging is afgerond als de teamleider definitief akkoord is.

Beslisaspecten bij toestemming in wijziging in het vakkenpakket in havo 4:

- Een aanvraag tot wijziging moet uiterlijk 1 december bij de decaan worden ingediend;
- Een leerling mag maximaal 1 (profiel)vak wijzigen als het afsluiten van het in te ruilen vak met een voldoende dan wel kleine onvoldoende door de docent onmogelijk wordt geacht;
- Wijziging van een natuur- (NG of NT) naar een maatschappijprofiel (EM of CM) kan in havo vier alleen wanneer de leerling doubleert*;
- de leerling heeft voor het nieuw op te nemen vak in de derde klas minimaal een B-score heeft gekregen om het vak te kiezen, zowel op inzicht als op perspectief;
- De ontvangende docent en de mentor zijn van mening dat de leerling in staat is het inhaalprogramma van het nieuw op te nemen vak (zelfstandig) tot een succesvol einde kan brengen. De docent en mentor baseren zich op het aantal onvoldoendes, het cijfergemiddelde, absentie, werkhouding, inzet);
- Een wisseling van een vak kan alleen als er voor het nieuwe vak ruimte is in een clustergroep, in een klas en in het rooster;
- Een 2^e vak in de vrije ruimte kan een leerling te allen tijde laten vallen.

Wijzigingen vakkenpakket in derde klas na start periode vier

Voor alle wijzigingen in het vakkenpakket na de start van periode vier in de derde klas geldt:

- De wijziging wordt zo spoedig mogelijk aangevraagd bij de decaan;
- De leerling heeft voor het nieuw op te nemen vak in de derde klas minimaal een B-score heeft gekregen om het vak te kiezen, zowel op inzicht als op perspectief;
- Een wisseling van een vak kan alleen als er voor het nieuwe vak ruimte is in een clustergroep, in een klas en in het rooster;
- De teamleider beslist in overleg met de mentor en decaan over de wijziging.

Uitzondering van wiskunde B naar A

Een wisseling van wiskunde B naar A is op basis van de grote mate van vakverwantheid in havo vier het hele jaar mogelijk.

Let op: wanneer een leerling wiskunde A inwisselt voor een ander vak, dan zal de leerling een apart toetsing moeten doen voor rekenen.

*in het specifieke geval van een havo leerling met een NG-profiel met WA, BI, SK, AK en EC die wil wisselen naar een EM-profiel met EC, GS, AK, WA en BI dan kan dit met het wisselen van slechts 1 vak (GS ipv SK). In zo'n geval kan de leerling toch een verzoek indienen voor een profielwissel; zonder doubleren.

D. (Profiel)vakken wisseling in het vijfde leerjaar

Het wijzigen van een vak in havo 5 is niet mogelijk.

Wanneer een leerling een tweede vak in de vrije ruimte wil laten vallen, dan vraagt de leerling daarvoor toestemming aan de decaan. De decaan informeert de leerling, in overleg met betrokken mentor en teamleider, over de kansen die de leerling heeft voor het met goed gevolg afronden van de vakken en wijst de leerling op de mogelijke gevolgen voor een vervolgopleiding.

E. Doorstroom naar het vwo

Een leerling die na het behalen van het havo eindexamen wil doorstromen naar vwo 5 dient zich daarvoor uiterlijk 1 februari (in havo 5) aan te melden bij de teamleider vwo bovenbouw. De decaan voert een intake-gesprek en de leerling geeft zijn vakkenpakket door.

De leerling mag met een havo diploma altijd doorstromen. Wel moet de leerling na het behalen van het diploma twee weken beschikbaar zijn voor het volgen van een overstapprogramma. In die twee weken krijgt de leerling ondersteuning bij het inhalen van gemiste lesstof voor het extra vak ten opzichte van de havo (vwo doet examen in een vak meer dan op de havo) en bij het op niveau brengen van eventuele andere vakken (niet alle vakken op havo 5 sluiten inhoudelijk volledig aan op vwo 4). Deze twee weken zijn verplicht en sluiten direct aan op de week waarin de uitslag van het eerste tijdvak van het examen bekend wordt.